

SPEJDER JUL 1983

JOSEFS JULEHISTORIE

Fortalt af Anne Sophie Seidelin – Illustration af Fleur Brofos Asmussen

For omkring to tusind år siden levede der en jødisk håndværksmester, der hed Josef. Han stammede fra Betlehem i Judæa og var forlovet med en ung pige, der hed Maria. En dag, da han tog om hende, blev han forskrækket og trak armen til sig, for han opdagede, at hun var ved at blive tyk. Han så på hende, og hun så på ham. Men da hun ingenting sagde, så sagde han heller ingenting. Han gik bare. Og han var forfærdelig ked af det, for han vidste, at han ikke var far til barnet. De havde nemlig ikke været sammen på den måde endnu.

Det er altid et problem for en mand at opdage, at hans pige skal have barn med en anden. Men for Josef var det meget værre end man kan forestille sig i dag. Det var nemlig hans pligt at anmelde hende, og så ville hun blive dømt og stenet ihjel. Sådan var loven dengang, og det havde sine grunde, som vi ikke kan komme ind på her.

Josef holdt af Maria. Det ved vi af, at han ikke kunne få sig selv til at anmelde sin pige. Han anede ikke, hvad han skulle gøre. Han kunne ikke frelse hende ved at gifte sig med hende, for det ville være en forbrydelse imod hans familie at snyde en andens mands barn ind i den. Så ville der blive mindre at arve for alle de andre i familien. Men han kunne heller ikke bryde med hende, for så ville hun blive dømt alligevel.

Til sidst fik han en ide. Han kunne rejse uden at sige noget til nogen. Når en mand stikker af fra sin forlovede og lader hende sidde tilbage alene med barnet, så ved folk nok,

hvem der er slynglen. Og selv om det ville være ulykkeligt for Maria og hendes barn at blive alene, så slap de da med livet begge to.

Så var der bare det, at Jødeland er så lille. Det er ikke til at blive borte i sådan et lille land. Desuden var der forretningen. Dengang spillede det en enorm rolle for en mand, at man kendte ham. Det var ikke sådan at begynde forfra et nyt sted, når man ikke ville fortælle, hvem man var og hvor man kom fra.

Mens Josef gik og tænkte på alt det, skete det en nat, at han havde en drøm. Der stod en engel foran ham. Personligt har jeg aldrig set en engel, men jeg kender folk, som har, og de siger, at engle har ikke vinger. Det er kun på billeder – vingerne skal vise, at engle er hurtige og kan komme alle steder – de er hurtige som tanken. Men folk, der har set engle, siger, at selv om de ikke har vinger, kan man straks se, det er engle.

Englen sagde: »Josef, du skal ikke være bange for at gifte dig med Maria, for det barn hun venter, er blevet til i hende på bud af Guds Hellige And. Hun skal føde en søn, og I skal kalde ham Josva, for han skal føre mennesker ind i Guds hellige Rige.« Josef vågnede. Og han troede på, at han havde drømt sandt. Det kunne du og jeg ikke tro, hvis det var sket i vores familie. Men Josef kunne tro det, for han var en efterkommer af kong David.

Hvis alt var gået rigtigt til, skulle han ikke have været en lille ukendt håndværksmester. Han skulle have siddet som konge i Jerusalem. Og for

mange hundrede år siden var det blevet spået, at engang, når Davids kongestamme var styrtet om, skulle der spire et rodkud fra den gamle stub. Gud ville kalde en søn frem af Davidslægten og kalde ham sin søn og give ham herredømmet – ikke bare over Jøderne, men over hele verden, så der kunne blive fred og retfærdighed for alle mennesker; under hans styre ville Jorden blive et Paradis.

Derfor kunne Josef tro på sin drøm. Han gjorde, som englen havde sagt, og giftede sig med Maria. Det er ikke altid let at vide, hvad folk tror. Men sommetider kan man se det af, hvad de faktisk gør. Josef troede ... det vil sige ... han regnede med, hvad han havde drømt. Og da barnet blev født, kaldte han det Jesus – sådan noget lignende udtalte man nemlig dengang navnet Josva.

Sådan gik det til, at Jesus blev født som arving til det urolige folk, der hedder Jøderne, og til alle os andre. Vi bor i hans land, for det er hele verden, og vi kender lovene i hans land, for de er ikke svære. Grundloven viste allerede Josef for os den første Jul: Han regnede med Guds løfter, og han elskede Maria, skønt han i begyndelsen troede, hun havde snydt ham og løjet for ham. Grundloven hedder nemlig: Du skal elske Gud af hele dit hjerte, og din næste skal du elske, som du elsker dig selv.

Holder du Grundloven, bliver Jorden et Paradis straks med det samme; så kan du glæde dig til hver dag i året, som om det var Juleaften.

JULEMANDENS HISTORIE

Af Lis Christensen

Tror du på julemanden? Mange af os gjorde det, da vi var små. Nogle gør det måske endnu?

Julemanden er en rar, hyggelig, gammel mand med et stort skæg, og han bærer en mægtig sæk gaver på ryggen. Han er klædt varmt på i rød frakke, rød hue og store støvler, for det er jo vinter, når vi møder ham. Han er meget populær, og alle vil gerne være gode venner med ham – og hans gaver!

Men julemanden kommer slet ikke fra et land med sne og kulde. Faktisk er han født for meget, meget længe siden i et land sydpå med grønne bakker, varm sol og lune vinde fra havet. Det land hedder Tyrkiet.

Nicholas hed han, og da han var en ung mand, døde hans forældre og efterlod ham en sum penge. I stedet for at bruge disse penge på sig selv, besluttede han at ville hjælpe andre. Men det var vigtigt for ham, at det skete i al hemmelighed, så andre ikke skulle komme i taknemmelighedsgæld til ham.

Der fortælles mange historier om hans godhed. Engang var der en fattig adelsmand, som havde tre voksne døtre. Han var meget fortvivlet over, at han ikke havde råd til at holde bryllup for sine døtre. Nicholas hørte om det, og en mørk nat listede han sig hen til slottet og kastede en pose guldpenge ind gennem vinduet og skyndte sig derefter væk igen, før nogen havde set ham.

Da Nicholas kom hjem, spekulerede han på, om der nu også var penge nok i den pose, han havde givet dem. Næste nat gik han derfor ud igen og kastede endnu en pose guldpenge ind ad vinduet og skyndte sig hjem.

Men han var alligevel ikke sikker på, at det var nok, så tredje nat vendte han tilbage til slottet igen. Men nu var alle vinduer lukkede. Så fik Nicholas den ide, at han kunne kravle op på taget og smide posen ned gennem skorstenen.

Nu var der sket det, at alle tre døtre havde holdt vaskedag, og de havde

hængt deres strømper til tørre på kaminen. På den måde gik det til, at guldpengene fandt vej ned i strømperne.

Nicholas kunne ikke vide, at mange år senere ville millioner af børn følge den skik at hænge strømper på kaminen, og opdage næste morgen, at der var kommet gaver i dem.

Nicholas var kristen, og på hans tid gjorde man gerne

godhed mod børn og unge. Men også de søfarende holdt meget af ham, og han blev senere deres helgen.

I Demre byggede indbyggerne en kirke til ære for ham. Udenfor står en statue af julemanden, som vi kender ham, med rød nissehue og sæk på ryggen. Hans dødsdag er d. 6. december, og han mindes i mange lande ved, at denne dag er fridag.

en rejse til det hellige land. Det gjorde han også, og da han kom tilbage, bosatte han sig i en by, der nu hedder Demre, og her blev han senere biskop. Han fortsatte med sine gode gerninger og var især kendt for sin

I Demre er der stor fest. Først en højtidelighed i St. Nicholas' kirke, og bagefter danser børnene rundt om statuen udenfor. En levende julemand er også kommet, og der er liv og glade dage blandt børnene.

Fra mange andre lande kender vi julemænd. I *Holland* kommer St. Nikolaas (eller Sinterklaas, som han også kaldes her) den 5. december om aftenen. Han er meget flot klædt på med rød kappe, rød bispehue med guldkanter og et stort hvidt skæg. I hånden har han en bispestav. Han rider majestætisk på en hvid hest, som også er flot pyntet. Han har et

stort følge med sig af festligt udklædte personer. Sammen drager de gennem byens gader og møder alle børnene. Senere på aftenen, når børnene er kommet i seng, får han meget travlt. Sammen med sin tjener, Swarte Piet, rider han hen over tagene og sender Piet ned gennem alle skorstenene med gaverne. Børnene har stillet deres træsko parat, og

mange har lagt en gulderod eller en håndfuld hø i træskoene til hesten. Det bliver den glad for. Juleaften vanker der ikke gaver, men man spiser julemiddag og går i kirke. På Sinterklaasaften spiser man bagte bogstaver. Alle får det første bogstav i deres navn. Så er det rart at hedde Mads og ikke Lis, for der er meget mere kage i M.

BAGTE BOGSTAVER:

En pakke buttede, som kan købes frosset hos købmanden. Dejen tøs op og rulles ud i stænger, som er $\frac{1}{4}$ cm tykke og 3-4 cm brede.

Fyld:

100 g smuttede mandler

100 g sukker

Reven skal fra en citron

Lidt vanilla.

Kør det hele gennem en kværn og ælt det sammen.

Lav fingertykke ruller af fylde, læg det på strimler af dej, og fold dejens sider op omkring fylde. Klæb dejen sammen med æggeblomme. Af disse stænger formes bogstaverne, som pensles med resten af æggeblommen og bages i en 200° varm ovn i ca. 20 min.

Julemanden kommer vidt omkring. I *Australien* er det sommer og meget varmt i december, og alle skolebørn har lang ferie.

Juleaften hænger man strømper eller pudevær ved fodenden af sengen, og man husker også at sætte en tallerken med en skive julekage og noget at drikke til julemanden. Det er altid væk om morgenen.

Julemanden kommer også her ned gennem skorstenen og afleverer gaverne. Oppe på taget venter hans slæde med rensdyrene. Men han har meget travlt, og børnene når aldrig at se ham om natten. Juledag spiser hele familien stor frokost, men da det er så varmt, sker det tit ved stranden. Så kan det være, at julemanden kommer en tur forbi i motorbåd. Inde i landet kommer han ofte i høstvogn – ja nogen gange i helikopter.

Da det er så varmt, spiser man meget is. Det er nemt at lave.

CHRISTMAS ICECREAM:

En håndfuld af følgende: rosiner, svesker, sukat og blandet frugt fra dåse hakkes i småstykker, lægges i blød i saften fra dåsen + evt. 1 dl rom. Det trækker et par timer og hakkede mandler og nødder røres i. 2 liter is tøs lidt op, røres blød, blandes hurtigt med frugtmassen og hældes i en form, som stilles i fryseren, til isen er stiv igen. Pyntes med chokolade, cocktailbær, mandariner eller lignende.

Ligesom børn i mange andre lande, håber børn i *England*, at de får besøg af Santa Claus eller Father Christmas, som de kalder ham. Han kommer på sin slæde højt oppe fra Nordpolen. Julenat kravler han ned gennem skorstenen og lægger gaver i strømperne, som er hængt parat ved kaminen.

Men børnene har allerede mødt ham i julemåneden, når de var på indkøb i stormagasinerne. Der har han spurgt dem om deres ønsker til julegaver; når de pakker dem op tidligt om morgenen den 25. december, er alle spændte på, om han nu huskede deres ønsker. Er der noget så spændende som at pakke gaver op?

I *Rumænien* kommer julemanden den 24. om aftenen. Hans skæg er fyldt med sne og is, for han har jo haft en lang tur. Børnene hjælper ham ud af kanen, og børster ham fri for sne. Så tager han sin sæk og kommer med ind i huset. Husfaderen byder ham velkommen med et lille digt. Også børnene siger et digt, før de går ind til juletræet. Her takker julemanden og deler gaver ud. Han har travlt og tager hurtigt afsted igen. Bagefter har familien spil og lege, og man spiser mandelkage.

MANDELKAGE:

1 pakke frossen butterdej – fås i supermarkeder eller hos købmanden. Fyld:

300 g mandler

100 g smør

2 spsk honning

1 spsk citronsaft

Skold, smut og hak mandlerne. Rør smørret blødt med honning og ibland mandlerne og citronsaften. Kog en sukkerlage af

2½ dl sukker

2 dl vand

1 spsk citronsaft

og lad den køle. Tø butterdejen op. Rul dejen ud i 3 til 4 tynde plader på bradepande med en lille bradepande.

Læg en plade dej i den smurte bradepande, dernæst et lag fyld. Fortsæt skiftevis med dej og fyld.

Bag kagen 10-15 min ved 250° og derefter ca. 20 min. ved 175°. Hæld straks sukkerlagen over og lad kagen køle af, inden den skæres i mindre stykker.

Julemanden finder også vej til *Finland*. Her siger man, at julgubben bor i Lapland i fjeldet Korvatunturi. Han kører på en slæde, trukket af rener og ifølge finsk tra-

dition har han nogle små hjælpere med sig. Når han kommer rundt på besøg hos folk juleaften, spørger han først, om der findes flinke børn i huset!

Men alle får en gave, enten de har været flinke eller ej. Inden han kører videre i sneen, formaner han dog alle børn til at være gode og rare ved hinanden.

Skikken med julemanden er naturligvis kendt i endnu flere lande end nævnt her.

I *Grækenland* kom han i gamle dage den 1. januar, men nu bliver det mere og mere almindeligt, at han også viser sig den 25. december.

I *Spanien* kommer der den 6. januar 3 »julemænd« på én gang, nemlig de 3 konger. De følges også ad i butikkerne i december.

Italien har som det eneste land en kvindelig julemand. Det er en gammel kone, som hedder La Befana. Hun traver rundt på tagene med en kost i hånden. Nytårsnat lægger hun gaver i strømperne ved komfuret i køkkenet. Betegnende nok kommer La Befana kun i køkkenet!

Ja, sådan har hvert land sine skikke, men lad os ikke glemme, at det hele startede med Nicholas, som gerne ville gøre en masse for at glæde andre.

Kigger du sommetider på billeder? Det håber jeg, du gør, for jeg har lavet et til dig. Alle billeder gemmer på en historie. Måske er historien virkelig og måske er den bare fantasi. Mit billede er blevet noget langt, men så er historien tilgængelig kort. Hør nu bare:

8647 skridt fra midten af byen boede en mand i et kolonihavehus. Det lyder så langt væk, men faktisk er det kun syv stoppesteder henne. Huset hed Alhambra og manden Mathias Maler – og maler, det var han. Mathias var et glad menneske, når han malede. Var det et godt billede, skete det samme hver gang. Lige så stille kom fantasien og tog ham med ind i billedet. De dårlige billeder smed han i kakkellovnen, når dagene blev kolde.

Hvad blev der af MATHIAS?

Fortalt og tegnet af Esben Hanefelt Kristensen

Penge havde Mathias ingen af, for det skete ikke tit, at nogen kom for at købe billeder. Folk havde så travlt med at have travlt, og når de endelig havde fri, ville de hellere kigge på billeder i fjernsynet. Mathias havde ikke fjernsyn, og hvad skulle han også med det? Han behøvede bare at se ud af vinduet, det var underholdning nok. På billedet kan du se, hvad Mathias kan se. Hvad tror du, han synes om haven?

Om efteråret blev der stille i kolonihaverne. Folk tog tilbage til byen. Kun Mathias Maler blev, hvor han var, for Alhambra var et godt lille hus, hvor kulden ikke kom ind.

Den 17. november klokken sent om aftenen blev det et slemt uvejr. Alhambra rystede i storm og regn – det gør alle gode huse nemlig. Mathias sad i sin gyngestol. Han hyggede sig med sin gamle eventyrbog og en kop cacao.

Han ville snart i seng, men eventyret var så spændende. Det handlede om en fyr, der var havnet i en mørk grotte, hvor der lurede en grusom drage med ni hoveder, det ene mere fælt end det andet. Dragen skulle lige til at springe, men så skete det at . . .

Mathias stoppede, han havde hørt noget. Han rejste sig og kiggede ud af vinduet. Der var ingenting at se. Måske drillede stormen ham med sære lyde. Pludselig var lyden der igen, nu lød det som en svag banken på døren. Mathias var vant til at være alene, men nu begyndte han at ryste en smule. Lydløst listede han hen til døren og lurede gennem nøglehullet. I mørket stod en lille mand, der nåede lige op til nøglehullet.

Pludselig skammede Mathias sig. Man kikker da ikke på gæster gennem nøglehuller, man lukker op og siger »velkommen«.

Den lille mand fór sammen, da døren gik op. Han var våd og kold og rystede som et espeløv. Mathias bød ham indenfor. Det var da spændende med sådan en mærkelig gæst! Den fremmede så bestemt ikke almindelig ud. Han var alt for lille og hans våde tøj var helt forskelligt fra det, som du og jeg går rundt i. Mathias tænkte, så det knagede. Den lille fyr så bedrøvet ud, hvordan kunne han hjælpe ham?

»Velkommen i Alhambra, her er ly og læ for folk og fæ.« Mathias vidste godt, at han lød som et eventyr, men den fremmede så ud til at være en man taler sådan til. »Hvem er du fremmede? Du ligner en, der er faldet ud af et eventyr.« Længere kom han ikke, for den lille gæst begyndte at græde. Store tårer trillede ned af hans forfrosne kinder. Mathias fik selv en klump i halsen. Stille og forsigtigt løftede han den lille fyr over i gyngestolen, svøbte ham i et varmt tæppe og gav ham et krus skoldhed cacao. Det hjalp. Den lille mand blev rolig. Han drak lidt mere cacao og begyndte at tale. »Ibrahim fra Safantiland siger tak til det venlige menneske. Jeg kommer fra det grønne land på den anden side. Sommetider besøger

Safantierne menneskenes steder. Vi er et venligt men nysgerrigt folk, og det kan ende galt. Jeg var ikke forsigtig nok og havnede midt i et forrygende uvejr. Vinden tog ved mig og kastede mig afsted. Så blev det hele mørkt. Da jeg kom til mig selv igen, havde mit ømme hoved glemt den port, jeg gik gennem for at komme hertil. Vi kan komme, hvor vi vil, når blot vi husker porten der til. Ak ak, min port er borte med blæsten, hvordan skal jeg finde hjem igen?»

Ibrahim sukkede dybt i gyngestolen. Sørgeligt var det, men Mathias var ikke sådan at slå ud. Han måtte hjælpe sin lille gæst hjem igen, men hvordan? Safantiland var nok en slags eventyrland, hvor alt kunne ske, men hvor lå det? Sådan var det jo også med hans billeder. De var inde i hans hoved, og når han malede dem, blev de til nye steder.

Mathias fik en idé. Måske ville Ibrahim komme i tanke om noget ved at høre en historie fra den gamle

eventyrbog. Han fandt bogen frem og begyndte fra begyndelsen. Udenfor hylede stormen, men inde i Alhambra blev der læst op om dybe mørke skove, der myldrede med trolde, alfer og elverfolk. Men det hele hjalp ingenting. Ibrahims port var og blev borte. Nu begyndte Mathias også at hænge med hovedet.

Det var blevet koldt i stuen og Mathias gik over til kakkelloven for at fylde noget mere i den. I den mørke krog ved siden af stod et lille billede og ven-

tede på at blive kastet ind i flammerne. Mathias syntes egentlig ikke, det var noget dårligt billede, men han kunne ikke blive færdig med det. På billedet var der en bakke og på bakken var et træ. Det var et gammelt træ, som sikkert havde oplevet meget i sin tid. Nede ved træets rødder var der et hul, og billedet kunne ikke blive færdigt

fordi Mathias ikke kunne finde ud af, hvad der skulle være i hullet. Derfor skulle det brændes og glemmes. Mathias åbnede lågen til kakkellovnen for at skubbe billedet ind.

Pludselig sprang Ibrahim op fra gyngestolen.

»Stands, gode menneske, stands. Jeg har fundet det igen . . . dit billede!« Ibrahim rev billedet fra den

forbavsede Mathias. »Her er det hele igen, bakken, det gamle egetræ og hullet i jorden! Nu kender jeg vejen hjem! Hvordan skal jeg takke dig, menneske? Tag med til mit kære Safantiland, for der elsker vi billeder og eventyr.«

Mathias fik kun sagt det lille ord »ja«, så følte han en underlig susen og brusen. Var det ham, der blev

mindre og mindre, eller blev billedet større og større? Så mærkede han Ibrahims hånd i sin, og sammen sprang de gennem det mørke hul ved træets rødder og ud i lyset.

Det var historien om Mathias. Jeg tror, han blev i Safantiland. Der står et tomt billede tilbage i haven, det synes jeg, du skulle fylde ud – så er haven din!

HEMMELIGHEDEN

Af Cecil Bødker

Tegninger af Mette Bødker

Det var sådan en gård til at bo i for turister – om sommeren. Hun kunne se det med det samme, sådan en som hele resten af året lå øde hen ude for enden af sin lange grusvej. Der var fem kilometer tilbage til landevejen, fem langsomme kilometer mellem huller og vandpytter og hele søer.

De blev siddende inde i bilen i det uklippede græs på gårdspladsen, tavse af hvad de så. Hun kiggede på Karsten fra siden. Her altså? Hele julen her. Det var hans idé at børnene selv måtte vælge et sted, og de havde med overlæg valgt det fjerneste, mærkeligste og mindst komfortable de kunne finde i annoncerne. Det mest gammeldags – bare for at prøve, havde de sagt. Hun fulgte med øjnene det sortbrune dryppende syrenhegn for stuehusgavlen, våd jord, vissent græs, stråtag og pumpe i gården, og ingen strøm. Hele julen uden TV, uden telefon og uden lys; hun havde ikke haft lyst, men Karsten havde bifaldet det. Belærende, havde han sagt. Og nu sad de her – fem timers kørsel hjemmefra.

Afsides, tænkte hun, primitivt og forfaldent. Og koldt, uopvarmeligt koldt, med måneders klamhed i madrasser, møbler og vægge.

Selv børnene var længe om at røre på sig. Hun så Karsten række nøglen bagud over skulderen til Finn. I kan selv lukke op, sagde han.

Finn og Sanne steg ud til hver sin side og gik hen mod døren, så stoppede de lyttende og helt selvfor-glemte. Deres far rullede forruden ned. Hvad er der? Prøv lige at komme herud. Deres mærkelige ansigtsudtryk fik Karsten til at stå ud, og Gurli løsnede selen og fulgte med.

Hør, sagde Finn. De lyttede allesammen, og hun troede der ville have været kirkeklokker eller sådan noget. Hvad skal vi høre spurgte deres far.

Børnenes øjne lyste som havde de gjort et fund. Jamen prøv og hør, sagde Sanne. Jeg kan altså ikke høre noget som helst, svarede deres mor. Nej det er nemlig det. Ikke en lyd; her fuldstændig stille.

Og så hørte hun selv pludselig stilheden, hele denne overvældende mangel på lyde, det var som at blive slået med døvhed, som at blive suget ud af tiden og tilværelsen – ud af virkeligheden. Ikke en stemme, ikke en bil, ikke en fugl – ikke engang en hund der gøede.

Hvor det virker uhyggeligt, sagde hun så. De svarede ikke, de lyttede videre med undrende smil om den halvåbne mund. Som om de næsten ikke turde tro det. Det er ligesom vi er blevet væk, hviskede Sanne. Eller kommet til en anden tidsalder, fortsatte Finn.

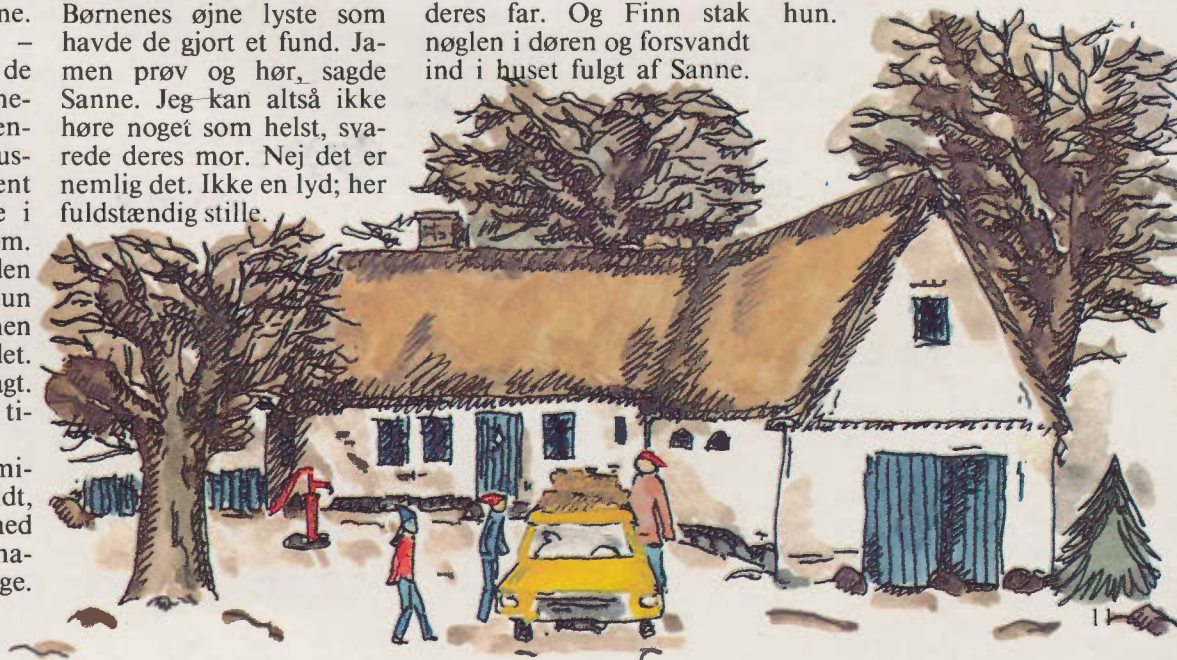
Skal vi ikke ind, spurgte deres far. Og Finn stak nøglen i døren og forsvandt ind i huset fulgt af Sanne.

Deres mor skuttede sig mens hendes mand åbnede bagagerummet og fiskede en kuffert ud med hver hånd, hun tænkte stadig på alt det der ikke var. Ikke oliefyrr, ingen støvsuger, intet køleskab.

Hvordan vil du overhodet blive barberet? spurgte hun da han dukkede frem.

Jeg vil ikke blive barberet, svarede han roligt.

Inde i huset gik børnene fra rum til rum og lukkede døre op og lod alting stå. Der lugtede hengemt. Sikke nogen senge, udbrød Finn, skal vi ligge i dem? Hvad ellers? spurgte Sanne og stillede sig hen til stuevinduet. Se søen, fortsatte hun.

Hendes mor drejede sig modvilligt væk fra termometret. Seks grader, hun frøs på forhånd. Træulds-madrasser. Hun kiggede flygtigt ud over søen som var fuld af grå bølger. De havde skøjter med.

I det samme kom Finn klampende ind gennem baggang og køkken med armene fulde af kvas og gamle aviser. Jeg vil godt fyre, sagde han og smed det hele ved siden af ovnen.

Det vil jeg også, kom det fra Sanne. Så hent noget, der er et brændehus lige udenfor.

Deres mor gjorde en forfærdet og afværgende bevægelse og greb appellerende sin mand i armen. Nej, lad dem bare selv, svarede han, de har godt af at prøve.

Jamen når her er stråtag? hendes stemme var ængstelig. Vi kan bære ind imens, sagde han afledende og trak hende med sig gennem forstuen ud på gårdspladsen igen. Tror du der kan gå ild i det? spurgte han og pegede op på det dryppende tag. Så gav han hende en papkasse med madvarer og tog selv den tunge med gryderne og den færdige aftensmad.

Det var dog altid noget, at der var flaskegas, tænkte hun da de kom ud i køkkenet. Inde i stuen røg ovnen og Karsten skubbede lågen til, idet han gik forbi. Det er vejret, sagde han, skorstenen trækker ikke før den blir varm. Gurli tav.

Se lige efter i udhusene, om der står noget petroleum nogensteder, sagde han så efter børnene, der var på vej ud. Så tog de det sidste fra bilen og lukkede døren. Hvad nu hvis den eksploderer? spurgte hans kone og mente hængelampen. Hvad skulle den det for? spurgte han tilbage og smed køjesækkene ind i sengene.

Jeg har nogen stearinlys, fortsatte hun. Han åbnede munden, men i det samme kom Finn og Sanne faren-de ind gennem køkkendøren så håndtaget hakkede om i væggen. De stoppede midt på gulvet med opspilede øjne og gispende åndedræt.

Nå? Deres far så undersøgende på dem. Der var noget derude, hviskede de. Petroleum? Nej, nogen der løb rundt på gulvet.

Mus, konstaterede deres far, og hans kones øjne søgte uvilkårligt rundt langs fodlisterne. Det kan ikke undgås sådan nogen steder som her. Det var ikke mus, protesterede Sanne, de var større – og de havde ansigter. De lignede mennesker, fortsatte Finn. Et øjeblik blev der helt stille i stuen. Sludder, afgjorde deres far så, gå ud og find den petroleum mens det er til at se noget. Børnene skævede til hinanden og tøfled af.

Tror du det var rotter? gøs hans kone, da de var gået. Det er bare noget de bilder sig ind, sagde han og satte

køkkenlampen ind på stuebordet og tog glasset af. Jeg kan ikke fordrage rotter, sagde hans kone. Hvad skulle de leve af her? Der er jo ikke noget landbrug mere. Han løftede glasset af hængelampen og lagde det forsigtigt på voksdugen.

Nå, fandt I noget? spurgte han da børnene kom ind igen. Der var mange, sagde Finn. Og det er rigtigt, at de ligner små mennesker. Hvad tror I det er for nogen?

En halv dunk kun, sagde Sanne og rakte den til sin far. Karsten fyldte den grønne glasbeholder på køkkenlampen og skruede brænderen fast igen mens han spekulerede på, hvordan han bedst imødegik deres påstande. Hvad skulle han sige? Han havde altid bestræbt sig på at være saglig overfor dem, men hvad havde de brug for nu? At han slog det hen? At han gjorde lidt grin med det? At han tog det alvorligt? Eller at sige dem ligeud at de tog fejl? Han så på dem, de var begge to helt alvorlige.

I skal få en halvtresser, hvis I kan fange en af dem, sagde han så. Finn og Sanne så på hinanden, tavse, overrumplede, han kunne se, hvor det arbejdede i dem. Så gik de udenfor igen.

Hvorfor siger du også sådan noget? kom det bebrejdende fra hans kone. Det ender jo bare med, at de tror på det. Så kan de få alle tiders juleferie, klukke-

de han og hældte petroleum på hængelampen. – Når der nu hverken er is eller sne.

Udenfor i brændeskuret stod børnene ubeslutsomme. Fange en? Kunne man det? Bare sådan fange dem? Når det ikke var dyr? og hvad så hvis de gjorde det? Tror du de bider, spurgte Sanne da de lidt efter gik gennem den våde dryppende eftermiddag hen til stalddøren. Finn trak på skuldrene. Hvis vi kan finde en kasse et sted? Hvad tror du det er for nogen? spekulerede søsteren videre. Sådan nogen fra gamle dage, mente han. Hent lige lygten i handskerummet.

Sanne gik og Finn trådte ind i stalden og lod døren stå. Der stod en rusten blikkasse havde han set. Tekasse eller kagekasse eller sådan. Sanne kom med lygten og lyste mens han åbnede. Den var fuld af jern, rustne søm, gamle hestesko og brækkede jerndele, han hældte det hele ud på gulvet. De tilbragte resten af eftermiddagen med at lave den om til en fælde ved hjælp af en pind lidt fiskesnøre og et par småkager som lokkemad. De prøvede den af i stalden inden de bar den ind i laden, hvor de anbragte den med låget nedad. Vi kan se til den inden vi går i seng, mente Sanne.

Inde i stuen lyste lampen med et blødt lys og man kunne sagtens se at spise ved det, det var mere besværligt at læse noget. Og der var heller ikke ordentlig varmt, stolene var kolde og det var kun når man stillede sig helt hen til ovnen at det var nok. Men nu var der jo også lukket op ind til soveværelset. Vi kommer til at beholde noget af tøjet på, sagde deres mor, og mente at de ligeså godt kunne gå i seng nu som at sidde og halvfryse. Finn og Sanne listede ud mens forældrene redte op. De lyste på fælden. Den var smækket. Sanne kunne mærke hvordan hendes hjerte slog, og hun kunne se på lyskeglen at Finn havde det på samme måde. Tør du se efter, hviskede hun, da de stod ved blikkassen. Er du skør, da ikke herude. Han rakte hende lommelygten og bøjed sig ned og borede fingrene godt ind under låget før han løftede. Er der en? hviskede Sanne.

Han vendte kassen så låget kom opad, og det gav et sæt i ham da noget dumpede ned på bunden, han havde nær smidt det hele fra sig af skræk og befippelse. Ind, tænkte han, ind. De skyndte sig gående for at komme ind til forældrene, ikke løbe, ikke løbe. Sanne hamrede stald døren i, – for hvis alle de andre nu kom. Deres far så på dem inde fra soveværelset, da de kom med kassen, og Finn rystede den så de alle kunne høre noget krabbe rundt dernede. Altså jeg siger jer – hvis det er en rotte –, deres mor så efter noget at stå op på. I det samme kom der en lyd fra kassen, ikke kraftig, men tydelig nok til, at de alle kunne høre den. Det er en fugl, afgjorde deres far. Finn stillede kassen på bordet uden at slippe låget. Nej, lad far, udbød moderen, hvis den flyver op i lampen. Et stykke klar plastic? sagde han. Hun tog en pose i køkkendet, og han skar den op og lirkede den ind under låget og åbnede. Det gav et stød i ham. Det var ikke nogen

fugl. Fantastisk, udbød han. Og både Finn og Sanne stak hovedet frem for at se med, mens deres mor stod trippende bagved, som ventede hun hvert øjeblik en ulykke.

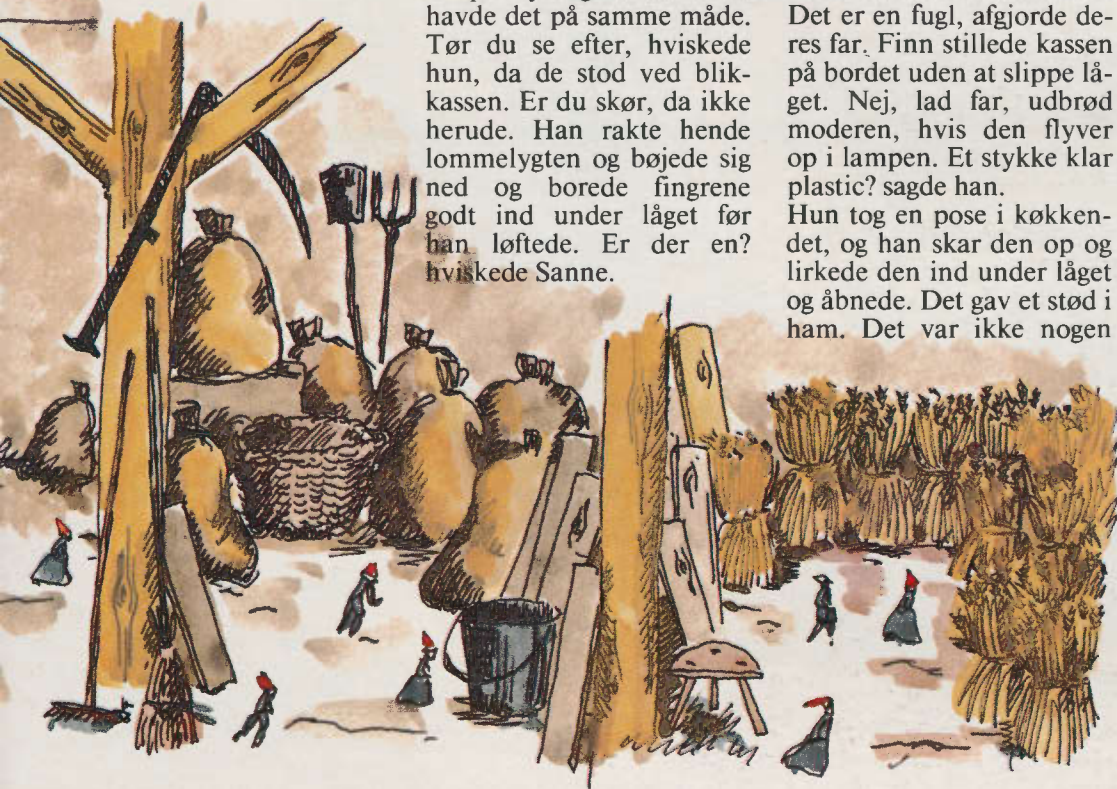
Det er en kone, udbød Sanne.

Så kom lyden igen, denne høje pludrende kvinden, og Finn udstødte et latterknyst. Det lyder næsten som når man kører et bånd baglæns, sagde han, og gjorde plads for sin mor.

Hun skreg ikke op, som de havde frygtet. Det er en sensation, udbød hendes mand. Sådan nogen eksisterer ganske simpelt ikke. Det er sådan en, som folk troede, de havde boende under logulvet i gamle dage, – og som de ofrede til.

Hvordan ofrede? spurgte Finn. Satte mad ud til. – Det er helt utroligt.

Jeg synes nu det er synd, sagde deres mor pludselig. Kan I ikke slippe hende ud igen? Er du gal – det er Danefæ ligesom Solvogner og Guldhornene. Vi må hurtigst muligt have fat i nogen fra Nationalmuseet. Manden lød helt ophidset. Hvordan vil du bære dig ad med det? spurgte hans kone. Ringe – selvfølgelig. På en Lillejuleaften? – Og herfra? Så kommer vi i avisen, sagde Finn. Ja, og i TV, fortsatte Sanne. Får man penge for sådan en? Det er vist kun når man finder guld, sagde hendes far.

Du sagde lige at det var Danefæ – ligesom Solvog-
nen. Finn lød både skuffet
og forhåbningsfuld.

Jamen kan I da ikke se, at
det er synd, sagde deres
mor igen. I kan da ikke
bare tage hende væk herfra.
Jamen der var da mange
derude, sagde Sanne. Vi
kan måske fange nogen
flere, mente Finn optimi-
stisk. Det kan da godt være,
der er nogen, der gerne vil
have sådan en.

Til hvad? Hans mors
stemme blev skarpere. Bare
til at have – til kæledyr el-
ler sådan. Finn blev usik-
ker.

Og så skulle de sidde i et
bur og være sjældne og
mærkelige indtil de døde af
det, udbrød hans mor.

De behøver da ikke at dø af
det, protesterede Finn. De
kan sikkert blive meget
gamle – flere hundrede år
måske.

Ville du måske gerne sidde
i et bur i flere hundrede år?
spurgte hans mor, og Finn
så forbavset på hende. Så-
dan plejede hun ikke at
være.

Det er da også noget andet
med mig, sagde han.

Er det, spurgte hun.

Gurli, vi kan næsten ikke
forsvare at slippe den løs
igen, indvendte hendes
mand. Man har aldrig hørt
om nogen, der er stødt på
sådan en før. Kan du ikke
se, hvad det er for en ene-
stående lejlighed til at øge
vores viden om fortiden?

Jo, sagde hun. Men de vil
dø af det.

Hvis der virkelig er flere
derude, sker der vel ikke
noget ved at fjerne en af
dem. De vil allesammen dø
af det, sagde hans kone. In-
gen taler om at udrydde
dem, protesterede han.

Tænk dig om. Hvad tror
du, der sker, når den lille
dame der blir vist frem i
TV? – Folk vil komme
stytende, de vil kulegrave
det hele og drive dem ud
med hunde. På ingen tid
vil de være fordelt over
hele landet – vil du være
skyld i det? En skønne dag
er der vel nogen andre, der
opdager dem, forsvarede
hendes mand sig.

Jeg vil ikke være med,
sagde hun stædigt. Det skal
ikke være os. Det er et lille
folk, der blir ødelagt.

Du kan da ikke for alvor
sammenligne den, der sid-
der der i kassen med et
menneske? prøvede Kar-
sten igen. Jo, sagde hun, og
det mener du også selv – el-
lers var der jo ikke nogen
sensation.

Altså Gurli – vi sidder her
med århundredets mest
epokegørende opdagelse.
Vel gør vi ej. Vi står med
noget opsigtsvækkende,
som kan gøre dig rig og be-
rømt. Både hendes mand
og hendes børn stirrede på
hende, sådan plejede hun
da aldrig at være – så skarp.
I skal give hende fri, for-
langte hun.

Gurli, du ved jo ikke selv,
hvad du siger.

Jo for en gangs skyld. – Det
er dig, der ikke tænker læn-
gere end til din pengepung

– men det er for nemt. Du
kommer til at vælge, sagde
hun.

De så uforstående på
hende. Du blir alene med
børnene, hvis du gør det,
fortsatte hun. Finn og
Sanne kiggede på hinan-
den, hvordan det?

Hvad mener du? spurgte
deres far. Jeg går fra dig.
Jeg vil ikke være gift med
en morder, og jeg vil ikke
have børn, der slår ihjel for
at tjene penge på det. – Du
kommer til at vælge mel-
lem mig og den lille kone i
kassen der. Jeg vil ikke
have nogen af jer, hvis I be-
holder hende.

Du er ikke rigtig klog,
sagde Karsten. Men
pludselig fattede børnene,
at de kunne miste hende og
begyndte at græde og
hængte sig opad hende og
lovede, at de nok skulle gå
ud med den kasse igen.

Der var stille lidt. Kom, så
følges vi ad, sagde hun så, –
også far.

Han fulgte modstræbende
med. Det er fuldstændig
skørt, mumlede han bag-
ved hende.

Finn bar kassen, og den
lille kone udstødte en høj
kvidren da han lagde den
ned på siden og lukkede
op, så pilede hun henover
ladegulvet og var væk. Men
vi kan beholde dem – som
en hemmelighed, sagde
han.

Hans mor strøg ham over
håret.

Ja, og du skylder os en
halvtresser, sagde Sanne og
rykkede sin far i ærmet.

ET LIV FOR ANDRE

Af Lis Christensen

Masser af spejdere har været i gang i år med strikkepindene, og resultatet er blevet hundredevis af kulørte firkanter, som er syet sammen til tæpper, der er pakket i kasser og sendt i containere til Mother Teresa i Indien. Det hele er et led i en hjælpeaktion, der blev startet i 1974, og ideen har bredt sig over hele landet. Bolden ruller stadig, for her kan alle være med – enhver kan finde ud af – eller lære – at strikke en firkant.

Mother Teresa fortæller, at behovet er uendelig stort. Ofte ejer de fattige ikke andet end et af disse tæpper. Det er folk, der lever i storbyernes slum eller simpelthen bare på fortovene, der bliver deres hjem. Hele familien lever her, hvor lastbilerne drøner forbi, fodgængerne falder over deres ben, og rotterne løber i rendestenen. Tæt ud mod trafikken kravler babyer rundt tidligt om morgenen, før mor og far har viklet sig ud af tæppet og sækkene. Større søskende er allerede i gang med at rode i skraldespande for at finde noget spiseligt. De tager et par pinde og en papkasse med

tilbage for at skaffe lidt ild, der giver varme om morgenen.

Kampen om maden er hård; er man ikke hurtigt, har hundene eller køerne måske allerede været der og rodet i bunken af affald på fortovet.

Midt blandt disse mennesker arbejder Mother Teresa og hendes orden, The Missionaries of Charity. På dansk ville ordenen hedde kærlighedens missionærer. Ikke bare i Indien, men i mange lande verden over, er søstrene i gang med hjælpearbejde. Det spænder lige fra oprettelse og drift af børnehjem, nattehjem, sundhedscentre med medicinuddeling og fødeklinikker, til centre for maduddeling – ja, enhver tænkelig form for hjælpearbejde er ordenen involveret i.

Mother Teresa er født i 1910 i Jugoslavien. Som ganske ung fik hun interesse for Indien og kom i kontakt med nogle irske missionærer fra Lorette-ordenen, som havde en klosterskole i Calcutta. Da hun var 19 år indtrådte hun i ordenen og rejste til Calcutta.

I 1946 anmodede Mother Teresa om lov til at leve som nonne udenfor klosteret og arbejde i Calcuttas slumkvarterer. Hun fik tilladelsen og iførte sig de fattige bengalske kvinders sari. Den er af hvidt bomuldstøj med en blå kant og bæres nu af alle søstrene.

Og de har i sandhed nok at gøre.

Det arbejde, som Mother Teresa startede, da hun helt alene tog kampen op mod elendigheden i byen

slumkvarterer, er siden blevet kendt over hele verden. Hendes arbejde er blevet værdsat og påskønnet med en lang række hædersbevisninger, sidst med Nobelprisen.

På min rejse til Indien i januar i år kom jeg sammen med en gruppe andre danske til Calcutta.

Den første eftermiddag besøgte vi Mother Teresas børnehjem (for forladte børn). Det ligger på den stærkt trafikerede gade Lower Circular Road. Det er meget stort og i flere etager.

Udenfor stod en gruppe mødre med deres spædbørn på armen. Vi blev omringet af 5-6 årige børn, som slæbte rundt med deres yngre søskende for at tigge.

I porten så vi den lem, hvorigennem man førhen kunne aflevere sit spædbarn. Nu bruges den ikke mere. Porten åbnes, men heller ikke nu behøver man give nogen forklaring for at kunne efterlade sit barn.

Vi besøgte først de handicappede børn, som var meget kontaktsøgende. Nonnerne og de unge hjælpere fortalte, at det var svært for dem at give dem al den opmærksomhed, de behøvede. Men børnene var glade og interesserede i os fremmede.

I det tilstødende hus boede de andre børn. Også her var liv og glade dage. Huset har mange besøgsvenner, og mens vi var der, blev der spillet bold og leget ude i gården med en af dem. Vi fik fortalt, at man arrangerer adoption herfra. Ligeledes ordnes giftermål for de unge piger og drenge.

Fra en lastbil, som holdt på gårdspladsen, blev der læsset sække af med madvarer, som senere på dagen ville blive tilberedt og uddelt i de tilstødende slumområder.

Den næste dag tog vi til Nirmal Hriday, hjemmet for døende, i Kalighat, en anden del af Calcutta. Hjemmet ligger lige ved siden af Kalitemplet, det ældste hindutempel i Calcutta – og vistnok det eneste, hvor der endnu bliver ofret dyr til guden Kali. Vi overværede ofringer af geder og opholdt os et stykke tid på tempelområdet med alle de handlende, der sælger amuletter, blomster, frugter, gudeafbildninger og lignende ting. Bagefter virkede det helt fantastisk at træde ind i hjemmet for døende. Her var svalt, stille og fredfyldt, en mægtig kontrast til støjen og menneskevrimlen og varmen udenfor.

Travle, smilende søstre gav os lov til at gå rundt i huset, som før i tiden husede pilgrimme på valfart til Kalitemplet. Her er nu en sal for mænd og en sal for kvinder. Den dag var der

78 patienter. På søjlen lige indenfor døren hang en tavle, som fortalte, at i går var 6 indlagt, 5 udskrevet og 1 død.

De mænd og kvinder, der ligger her på brikse i lange rækker, tæt ved siden af hinanden, er alle samlet op – syge og døende – fra byens gader og rendestene. Et par læger havde travlt med at tilse en kvinde, og et andet sted sad en ung pige og holdt en døende kvindes hånd. Omkring halvdelen af patienterne kommer sig og kan overflyttes til andre af søstrenes behandlingssteder.

Størsteparten af patienterne er kun skind og ben. Deres modstandskraft er meget lav og alle slags sygdomme angriber dem. Tuberkulose og lungebetændelse følger ofte med, og lus, diarre og orm har de fleste. Men her på hjemmet får de en god kost og kommer under lægetilsyn.

Søndag morgen var vi tidlig oppe. Vi havde fået lov til at deltage i morgenmessen i Motherhouse på Lower Circular Road tæt ved børnehjemmet. Klokken halvseks kom vi og blev vist op i en sal, hvor der allerede var forsamlet ca. 100 nonner til bøn og salmesang. Vi listede ind og satte os bagved på gulvet, som var dækket af måtter.

Alle nonner var i hvide sarier og havde blå trøjer på. Her er køligt om morgenen. Vi vidste, at Mother

Teresa var hjemme, men i dagryet kunne vi ikke skelne hende fra andre. På et tidspunkt rejste en nonne sig for at tænde mere lys, og vi så, at det var Mother Teresa. Hun sendte os et smil, inden hun igen fordybede sig i bøn.

En af Mother Teresas store fortjenester er, at hun har forstået at drage unge med ind i dette arbejde og gøre dem interesserede i deres lands sociale problemer. Nu tager Indien ikke længere imod så mange frivillige udefra, fordi de tager pladsen op for landets egne, men Mother Teresa står med ca. 2000 søstre og ca. 200 brødre, hvoraf størstedelen er indere. Mange er læger, sygeplejersker og socialrådgivere, og er derfor i stand til at yde en effektiv hjælp til slumbefolkningen. Den indiske regering har givet landets højeste udmærkelse som påskønnelse af hendes arbejde.

Her i Danmark har Abbé Pierres Børnehjælp en direkte kontakt med arbejdet i Indien. Hver måned sendes mælkepulver og vitaminer til ca. 7000 børn afsted.

Skoler og andre kredse af interesserede har støttet dette arbejde i flere år.

Har du lyst til at være med her eller vil du vide mere, kan du kontakte Abbé Pierres Børnehjælp/SOS-tørmælk, tlf. (01) 20 36 10.

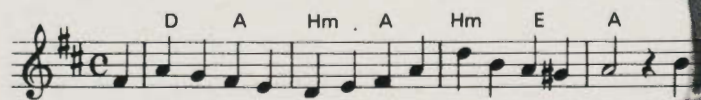

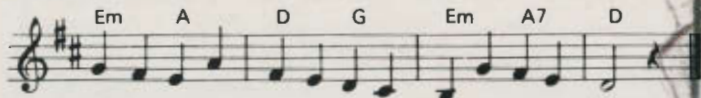
Nu tænder vi det første lys

Melodi: H. Tofte

Tekst: Sigurd Munk

Nu tænder vi det første lys, alene må det stå. Vi

venter på det lille barn, som i en krybbe lå.

Nu tænder vi det første lys,
alene må det stå.
Vi venter på det lille barn,
som i en krybbe lå.

Nu tænder vi det tredje lys,
det er et helligt tal.
Vi venter på, at Kongen
skal fødes i en stald.

Nu tænder vi det andet lys,
så kan vi bedre se.
Vi venter på, at Gud, vor Far,
vil gi' sin søn hened.

Nu tænder vi det fjerde lys,
og natten bli'r til dag.
Vi venter på en Frelsermand
for alle folkeslag.

Fra norsk ved Kirsten Lund Frandsen.

Kirsten
Frykstrøm

Oprindelig hed jeg »trops-
liget«. Jeg har også heddet
»gruppeofferet«. I dag hed-
der jeg »spejderånden«.
Hvem jeg er? Og hvordan
jeg har fået det rød-
somme navn? vil du måske
spørge.

Jeg er en gammel voksduk-
ke.

En dames alder skal man
aldrig spørge om, men jeg
er ikke bange for at røbe, at
jeg er ca. 60 år. Men er det
måske nogen alder i gen-
brugstider?

Mit hoved kan drejes i
mange vinkler, og jeg kan
vrides og vendes på mid-
ten. Det samme kan mine
arme og ben, som er forsy-
net med flere »knæk«, der
holdes sammen med fjedre
og skruer.

Jeg må tilstå, at jeg er
komplet skaldet, men da
jeg råder over adskillige pæ-
rkykker fra forskellige tids-
aldre, kan jeg ikke se, det
skulle være noget problem.
Som du sikkert forstår, er
jeg en dame med mange
muligheder.

Men jeg må nok hellere be-
gynde med begyndelsen:
Jeg har en fortid som
mannequin hos byens
største manufakturhandler.
Dengang var jeg bare dej-
lig. Byens fruer lagde tit tu-
ren om ad min gade for at
se, hvad jeg havde på den
dag.

Jeg var meget velklædt.
Fine silkekjoler med flæser
og falbelader, smykker i
læssevis, dyre pelse og
silketørklæder – for slet

Med »spejderånden« på gruppetur

Af Jytte Lauritzen

Tegninger af Eva Laurrup

ikke at tale om hattene,
skønne at skue med fjer,
slør og blomster. Det var
nu ikke altid så let at holde
hovedet højt med sådan en
hat på.

Som årene gik, blev jeg lidt
umoderne. Selv de skiften-
de parykker kunne ikke
længere skjule det. Og så en
dag blev jeg stillet på loftet
– ikke kasseret endnu –
»for man vidste jo aldrig,
om hendes type kunne gå
hen og blive moderne igen
om en halv snes år«.

Ingen kunne på det tids-
punkt ane, hvor brugt jeg
skulle blive – brugt igen og
igen på mange måder.

For en skønne dag gik ma-
nufakturhandlerens kone
hen og blev spejder, og hun
blev hurtigt klar over, at
der var lavvande i spejder-
foreningens kasse. Det gav
anledning til en pulterkam-
merrydning på mit loft –
noget kunne måske sælges

på et loppemarked eller
bruges til en bazar.

Det var ved den lejlighed,
jeg blev »opdaget« af en
kvik patruljeleder med ev-
ner som talentspejder:
»Har I set hende her? Hvad
kan vi bruge hende til?«
»Hende kan de sikkert lege
med i børnehaven. Vi spør-
ger, om de vil købe hende
billigt.«

»Hun skal ikke gi's væk el-
ler sælges, hende kan vi da
selv bruge.« »Hvad i alver-
den skal vi med sådan en
gammel gimpe?«

»Vi har da tit brug for en,
som alligevel ikke skal sige
noget. Når vi har spejder-
fester. Eller når vi skal på
løb. Når vi mangler en
»død« post.« »Hun må i
hvert fald kunne bruges til
noget«. Sådan fløj spørgs-
mål og svar over loftet.

Da de mindste spejdes
leder hørte det om at være
post, vågnede hun op. Når
spejderne havde tur med
poster, var det altid hende,
som skulle være »offer« på
nødhjælpsposterne, og ind-
imellem var det lidt an-
strengende at blive båret på
hjemmelavede bærer, at få
lagt forbindinger på, at
blive reddet fra at drukne
og få kunstigt åndedræt
osv.

»Hun skal da være offer på vores nødhjælpsposter,« sagde denne leder, og det blev sagt i en tone, som ikke tålte modsigelse. »Kan I se, hvor god hun er til at brække arme og ben. De kan tages helt af.« Og med disse ord var min skæbne beseglet: Jeg var blevet medlem af et spejderkorps. Men først måtte jeg gøres klar til genbrug. Der gik mange og lange diskussioner forud blandt spejdere og ledere. Hvad skulle jeg bruges til? Hvordan skulle jeg se ud?

Det var bestemt, at jeg først og fremmest skulle være »offer«. Nogle mente, at jeg hellere skulle være et »lig«, men det, syntes andre, var et nummer for barsk, for »så blev de små bare bange for mig og dermed utrygge ved at være spejdere,« sagde de. Andre mente ikke, at de små vidste, hvad et lig var for noget, og derfor kunne de heller ikke blive bange for det, men alle var enige om, at enten jeg skulle være offer eller lig, så skulle jeg i hvert fald være bleg.

Derfor blev jeg malet »lys kødfarvet« – den er senere blevet skiftet ud med »antikhvid«. Begge farver var god baggrund for sår og vabler, når jeg skulle være trafik- eller brandoffer, for rynker og vorter, når jeg skulle være heks til Sct. Hans, eller for den helt store make-up, hvis jeg skulle være »Grevinden af Bagsværd«. – Og jeg kunne

bruges, som jeg var, når jeg skulle være spøgelse eller forestille en, som var druknet – eller næsten druknet.

Inden jeg fik lov at opleve det at være »spejderånd«, skulle jeg optages i gruppen. Det skulle ske, for at alle spejderne kunne lære mig at kende og blive gjort fortrolige med mig. Alle var til sidst blevet enige om at mene, at når de små bare lærte mig at kende som en del af deres spejderhverdag, så var der ingen af dem, som var utrygge ved mig – selv ikke ved de lejligheder, hvor jeg skulle være bleg som et lig.

Fra den dag fik jeg min faste plads i lokalet. Jeg blev kun gemt af vejen én gang. Det var lige før et jubilæum, hvor der skulle gøres rent i lokalet. Fordi der skulle komme så mange gæster, skulle der gøres rent af en »professionel«, og for at denne professionelle ikke skulle få sit livs chock ved synet af mig, så var det altså, at jeg blev gemt væk. Chocket fik hun nu alligevel, da hun ved en fejltagelse kom til at åbne skabet, jeg var gemt væk i, men det er en anden historie.

Men hvilken tilværelse har jeg ikke fået, siden jeg blev optaget? Hvad har jeg ikke oplevet og lært? I dag ved jeg f.eks. alt om, hvordan man giver kunstigt ånderdræt (både efter Holger Niensens metode og »mund til mund-metoden«), hvordan man ligger i aflåst sideleje, hvordan man forbinde et knæ og meget mere. Jeg har også lært noget om naturen. Hvor mange voksdykker, tror I, kan prale med det?

Jeg husker f.eks. tydeligt den dag, hvor jeg skulle med de mindste spejdere til »tryllekunstnerkongres«.

Lørdagen forinden skulle lederne lægge poster ud og arrangere det hele, så det kunne være parat, når spejderne kom om søndagen. Jeg skulle være post og forestille »Kvinden bag Dr. Lazarus«, og det var natur-

ligvis vigtigt, at jeg var med i planlægningen.

Jeg blev slæbt rundt fra sted til sted. Jeg var sminke og pyntet som sigøjner med tørklæder og skorter i skrappe farver, masser af smykker og en knaldsort paryk.

Min garderobe er blevet bygget op af diverse genbrugseffekter fra de mange spejderhjem, og min beholdning af parykker blev mangedoblet, dengang da gruppen gik i gang med et hjemmelavet duelighedstegn, som de kaldte »parykmager«.

På vejen rundt hørte jeg om, hvad spejderne skulle lave den næste dag. De skulle samle ting sammen til trylledrik og trylle vand om til røde giftdråber. De skulle trylle med fine silketørklæder og høje hatte med kaniner i, og de skulle

spå i krystalkygler. En af tryllekunstnerne, som hed Fidusius, skulle giftes. Alle var inviteret til bryllupsmiddag, og den persiske tryllekunstner havde lovet at optræde med fløjtespil og slangedans.

Der var mange flere ting, som skulle prøves. – Hvem der dog var spejder, så man kunne komme ud og være med!

Til sidst kom vi til det sted, hvor jeg skulle stå. Da vi var kommet så langt, erklærede mine bærere – 2 patruljeledere, som indtil nu havde båret mig rundt i guldstol – at nu gad de altså ikke slæbe rundt med det fjollede lig længere, og hun kunne lige så godt blive herude til næste dag.

»Vi kan da ikke bare lade hende ligge og flyde her. Sæt, hun bliver hugget, eller at det bliver regnvejr.«

»Det bliver ikke regnvejr til en tryllekunstnerkongres.«

»Hvem skulle hugge hende fra os?«

»Vi kan gemme hende under bladene.«

». . . Eller hejse hende op i et træ.«

Jeg var rystet. Tænk, at de ville behandle mig sådan!

Enden på det hele blev, at jeg blev hejst op i træet med et pælestik om livet. Så gik de hjem og lod mig være alene i skoven. Jeg var overladt til mørket, til natten og dens lyde.

Og sikke en nat! Mørkt og koldt var det. Der var naturligvis ingen, som havde

tænkt på varmt tøj til mig. Jeg hang der i mit tynde tøj og klappede i alle mine hængsler af kulde. Det raslede i de visne blade. Godt, at jeg hang så højt, mente jeg, da jeg opdagede, at det var en mus. Dem har jeg aldrig været særlig vild med.

»Uhu-hu-huuuuuuuuuuu« sagde det lige ved siden af mit venstre øre. »Ki-vik« sagde det i et træ ved siden af. Det gentog sig mange gange. Til at begynde med var jeg ved at dø af skræk, fordi jeg ikke vidste, hvad det var. Jeg syntes bare, det lød uhyggeligt. Efterhånden vænnede mine øjne sig til mørket, og jeg fandt ud af, at det var han-uglens og hun-uglens måde at snakke sammen på – og da jeg først blev klar over det, lød det i grunden meget hyggeligt. Men jeg lukkede ikke et øje den nat, og heldigvis for det, for så var jeg gået glip af det bedste.

Jeg har aldrig vidst, at fuglene vågner så tidligt. Til at begynde med kunne jeg ikke kende deres mange stemmer, men fra fugletavlen i spejderlokalet vidste jeg, hvad fuglene hed, og efterhånden fandt jeg ud af, at det var musvitten, som sagde »Si-si-da, si-si-da« igen og igen, og at det var guldspurven, som sad i skovkanten og talte til syv.

»1-2-3-4-5-6-syyyyyyv.« Gærdesmutteren lød nærmest som et lille maskingevær, og bogfinken blev ved med at gentage: »Det-det-

det-kan-jeg-si'-li'-så-tiiiiit-det-ska'-vær'.«

Selv om jeg hang helt stille på det samme sted, var det utroligt, så mange fugle og dyr jeg så den morgen, både i luften, i træet og på

jorden. Det sjoveste var nu nok ræven, som legede i græsset med sine 3 unger.

Det var en morgen af de gode – noget helt andet end at vågne op i et halvtøvet gruppelokale. Hvad går

spejderne dog ikke glip af, fordi de kommer så sent? Men pludselig forsvandt både dyr og fugle. Der kom et menneske – det var en mand – lige over imod mig. Han så helt forkeret ud i ansigtet. Han var forpustet, og han fægtede vildt med armene.

»Jamen hør nu, jamen hør nu lille De!« sagde han. »Tror De ikke hellere, De skulle lade være med det der? – Kom nu ned, så vi kan snakke om tingene. De skal se, det er nok ikke så slemt, som det ser ud til lige nu!«

Jeg forstod overhovedet ikke, hvad han mente, og da jeg hverken kunne springe ned eller snakke, vidste jeg ærlig talt ikke, hvad jeg skulle stille op med ham, og da han pludselig faldt helt sammen, blev jeg bange.

Jeg fik øje på et par spejdere, som stilede lige over mod os. Heldigvis var det nogle af de store fra gruppen: »Hvad mon de skal lave på denne post?« »Noget med nødhjælp, kan du ikke se, at »ånden« hænger oppe i træet?« »Hun er ikke sminket bleg, så hun skal forestille noget andet i dag, og de små laver ikke nødhjælp.« »Jamen hvorfor ligger der så en mand her og ser ud som om, han skal hjælpes?«

Manden rørte på sig. Han fægtede og stønnede: »I må skære hende ned! Har I en kniv? Send bud efter ambulancen – få fat i en

læge!« »Vent nu lidt, det er ikke os, som skal på løb i dag. Vi skal bare hjælpe. Det hele er slet ikke begyndt endnu.«

»Men så hjælp mig da,« stønnede manden, »få hende dog ned, inden det går helt galt!« »Altså, hvis jeg ikke vidste bedre, så ville jeg tro, det var en post, hvor vi skulle behandle chok. Der er noget, der ikke stemmer.«

»Jeg tror, det er virkelighed. Han har fået et chok. Han har sikkert fået øje på »ånden« og troet, at hun var rigtig, og at hun ville hænge sig. Han kender hende jo ikke. Han er ikke gjort fortrolig med hende, sådan som vi er. –

Tænk, at nogen kan tro, at man hænger sig ved hjælp af et pælestik om livet.«

»Hvis det er virkelighed, så må vi gøre det samme, som vi ville gøre, hvis vi skulle løse opgaven på en post. Tag din frakke af. Den kan han ligge på, så kan han få min vindjakke over sig. Han må ikke blive kold. Han er helt bleg. Hjælp mig lige med at lægge noget under hans ben, så de bliver hævet lidt i vejret. Så løber blodet til hovedet.«

»Og så må du nok hellere løbe ned og få fat på en af de voksne spejdere, og hvis Susannes far også er der, så få ham med. Han er læge. Imens prøver jeg at fortælle manden her, hvad der er

sket, så han kan blive beroliget lidt.«

Herefter gik alting meget hurtigt. Masser af mennesker, og masser af aktivitet. Jeg blev halet ned fra træet, manden blev taget under behandling og båret et andet sted hen, – og der var nogle, som skældte ud og sagde en hel masse på ganske kort tid. Jeg tror ikke, jeg vil gentage, hvad der blev sagt, men noget af det blev i hvert fald sagt med meget store bogstaver. Og så – lige så pludselig, som de var kommet – så var alle væk igen. Kun de 2 spejdere og jeg var tilbage. »Pyh ha – sikken panik.« »De kunne nu godt have rost os, det var da vores skyld, at han blev reddet.« »Tænk, at nogen kan blive så bange for dig – gamle 'ånd',« sagde den ene og klappede mig kærligt på hovedet. Ja, tænk engang. – endnu engang følte jeg, at jeg havde magt over mændene.

Resten af dagen forløb planmæssigt, og jeg var træt, da jeg blev bragt til ro i mit hjørne i gruppeokallet. »Bare spejderne ville tage på mange flere af den slags ture – og tage mig med,« var det sidste jeg nåede at tænke, før det blev helt mørkt.

Og nu er jeg allerede begyndt at glæde mig til næste gang, hvor jeg skal hentes frem fra min krog og pudses op til sjov og ballade.

Jul i den gamle fabrik

Af Ulla Thorup

Spejderne har fået tilbudt nogle lokaler i en gammel tekstilfabrik. Alle værdifulde ting er fjernet, men der er efterladt mange brugbare ting.

Spejderne, der skal bruge penge til maling, møbler, lamper osv., kan anvende næsten alt til fremstilling af ting og sager til deres loppe-marked.

Der er stof- og filtrestre, garn og bånd, trisser og garnruller og meget andet. Selv en gammel symaskine med håndsving står der i et hjørne. Efter en gang smøring virker den igen.

På de følgende sider er der forslag til, hvad der kan fremstilles af noget af alt det, spejderne finder.

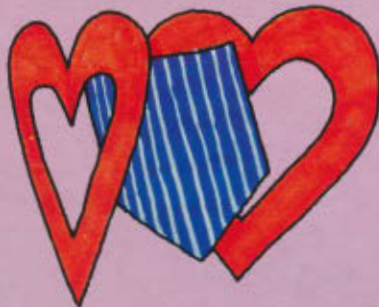
SKABELON TIL KRÆMMERHUS

Sy kantebånd øverst på kræmmerhuset. Sy det sammen fra vrangen. Fold også et stykke kantebånd sammen på langs. Sy det på som hank.

Til et kræmmerhus af bomuldsstof skal du også bruge kantebånd og Vlieseline til at stryge på. Klip et kræmmerhus ud i stof og Vlieseline. Stryg Vlieselinen på stoffet.

SKABELON
TIL HJERTER

Klip to hjerter af filt efter skabelonen. Klip et lille hjerte ud af hvert af de store. Lim en mønstret bomuldslap mellem de to hjerter, så den udfylder hullet i midten. Hjertet kan hænges på juletræet.

Klip en fugl eller et hjerte af bomuldsstof i et andet mønster. Zig-zag det på kræmmerhuset på en symaskine.

Af de skrå pap-garnruller kan der laves engle og nisser. Mal rullerne røde og hvide med vandfarve. Stik en tynd pind i en vatkugle og mal og tegn ansigt på den. Pinden, der skal passe til hullet i garnrullen, anbringes i hullet. Ved at tage fat om pinden inde i garnrullen, kan man dreje hovedet på dukken.

Lim nissehue og skæg på nisserne.

VATKUGLE

GARNRULLE

SKABELON
TIL VINGER

DOBB. GULDPAPIR
TIL ENGLEVINGER

Klip englevinger efter skabelonen i dobbelt guldpapir og lim dem på rullen. Klip strimler af guldpapir, rul dem i enderne over en strikkepind. Lim dem på englehovederne.

GULDPAPIR EL.
GAVEBÅND

Mange små filt-firkanter på cirka 2×2 cm og noget elastiktråd kan blive til en hoppenisse.

Mal og tegn ansigt på en vatkugle (cirka 3-4 cm i diameter).

Klip 4×50 cm elastiktråd. Træk en træperle ind på midten af de 4 tråde. Alle 8 ender skal sys igennem vatkuglen, så perlen kommer til at sidde som »stopklods« oppe på toppen.

Sy nu alle 8 elastiktråde igennem 3-4 filtstumper. Så deles trådene, 2×2 bruges til arme, 4 til krop.

Sy filtstumper på armene til de er omkring 5 cm. Slut med at sy en træperle på. Bind godt om den. Sy et par luffer i dobbelt filt. Lim eller sy dem om-

kring træperlen. Sy 4 cm krop af de 4 tråde, der er tilbage. Del dem til ben. Sy 5-6 cm ben. Slut som ved armene. Giv nissen filtsokker på. Køb evt. et par små træsko i en hobby-forretning og lim dem på.

FILTSTUMPER

TRÆPERLE

ELASTIKTRÅD

Nissen kan laves helt i rødt, men han er også festlig med striber.

Af Ruth Larsen

Engleuro

Sådan laver du engleuroen:

Først en lille praktisk ting:

Tegn aldrig med tuschen, kun med blyant; så kan stregerne viskes ud igen.

Den store stjerne klippes i et dobbelt lag gult karton, den lille i enkelt karton.

Englene klippes med en fast vinge i hvidt karton. Begge vinger »ridses« efter en lineal i den punkterede linie med bagsiden af en saks eller kniv.

Kjølens stjerner klippes ud, ved at stikke en spidst saks op i midten og klippe ud i spidserne.

Den faste vinge bøjes let i ridsen, og den løse vinge limes på. Stjernen i englens hånd klippes i gult karton og limes på.

Sytråd til ophæng sys igennem ved prikkerne på skabelonerne.

Når alle sytråde sidder, hvor de skal, kan de to dele af stjernen limes sammen.

Hæng uroen op i et vindue eller under en lampe.

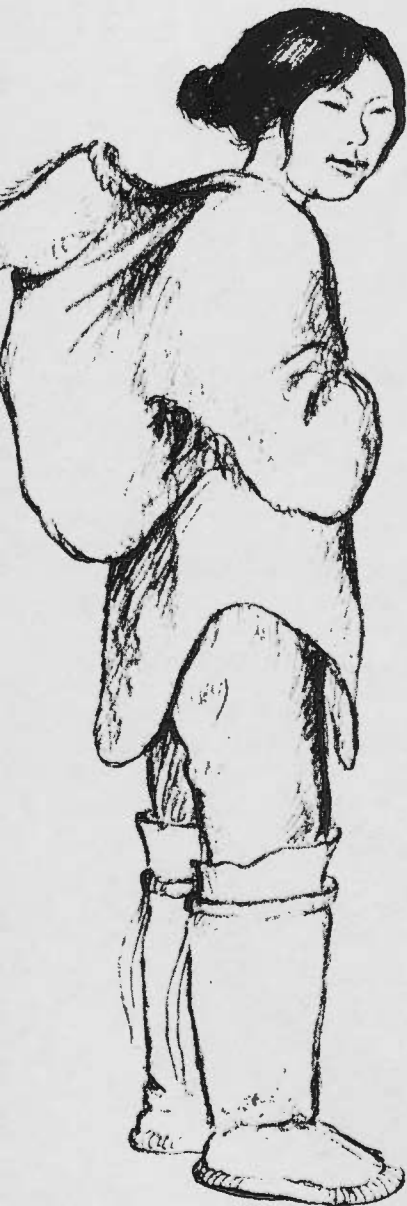
ANORAKKEN

Tekst og tegninger af Jens Rosing

»Der findes ikke dårligt vejr – kun forkerte klæ'r!«
Sådan lyder et gammelt spejder-mundheld. Det siger vel det samme som geografien lærer os: at mennesker fra Sahara til Thule klarer al slags klima ved at klæde sig efter forholdene.

Anorakken er blevet et af de mest foretrukne stykker overtøj til friluftsliv. Hos os laves den af vævet stof, behandlet, så det afviser regn og slud. Men faconen er klassisk: en bluse med hætte og vindfang i ærmerne. Kun lommen på maven er af nyere dato, og lynlås og sidelommer hører ikke til på en eskimo-anorak.

For en halv snes år siden fandt to unge grønlandere en gravplads fra midt i 1400-tallet ved *Qilakitsoq* – 'Stedet med den lave himmel'. Fem år senere gik museumsfolk i gang med at studere fundet. De otte, der var begravet her, var lagt i gravkamre. Frosten og den tørre luft havde bevaret både dem og deres klæder i de ca. 500 år, siden de døde.

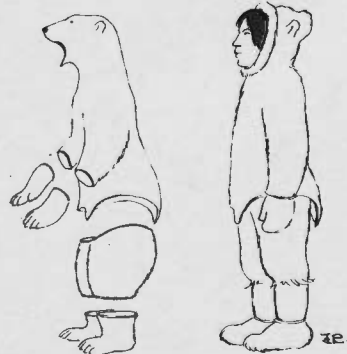
En kvinde i graven var iført en *amaut*-pels med udvidet ryg, hvor der er plads til at bære et barn. Men det oprindelige eskimo-tøj skal ikke bare være praktisk. Det skal ikke blot beskytte mod vejr og vind, men også mod onde magter. Derfor trak en kvinde i *amaut*-pels, så snart, hun var gravid. Så vidste folk på bopladsen, at hun ventede sig, men det vigtigste var, at de onde ånder troede, at hun havde født, og at barnet blot var helt skjult i pelsen. Derfor ville de rette deres onde kræfter – forgæves – mod den tomme pose på hendes ryg.

Selve udformningen af anorakken – pelsen – hænger også sammen med troen på det overnaturlige. Når en kvinde syr en pels, efterligner hun i virkeligheden faconen på det dyr, som skindet er flået af. Den 'rigtige' eskimo-pels ender endda forneden i to snipper, for og bag: køn og hale. Men ikke nok med det. Ved dekorationen af dragten blev der ofte lavet

et mønster, der lignede skelettet inden i dyret. Det menneske, der går i sådan en dragt, viser dyret respekt. Derved får dets sjæl fred, så dyret kan fanges igen, og mennesket får dyrets evne til at stå den barske natur imod.

Mag.scient. Henny Harald Hansen, som har studeret menneskers påklædning i alle verdensdele, kalder eskimoernes klæder »verdens mest hensigtsmæssige og bedst tilskårne skinddragt.« Årtusinders erfaring har vist, hvilke skind, der er de bedste fra dyr i luften, på landet og i havet... hvordan de behandles... hvilken facon de skal skæres i... hvordan de bedst sys osv.

Både mands- og kvinde- dragten består af hættepels, bukser og støvler, og delene hænger ikke sammen; derfor kan kroppens fugt og varme slippe ud, så dragten ikke bliver våd af sved – og kold. Tøjet ligger tæt til kroppen uden at stramme; bukserne sidder lavt på hofterne, så de ikke folder over maven, når man bukker sig.

»En dygtig syerske gør sin mand til en god fanger.« Det siger et eskimoisk mundheld, og en gammel digter praler sådan af sin kones sykunst: »Hende ved min side / har fingerspidser små som en edderkops / hendes sting skal du lede godt efter / for at se.«

Uden en velsyet og tæt dragt var og er det hårde jæger- og fangerliv umuligt i polaregnene. Derfor er både tråd og sting valgt med omhu. Sener udvider sig med fugt og tætter hullerne. Visse steder sys der, så nålen går ind i, men ikke igennem, skindet.

Eskimo-dragtens snit og facon veksler lidt fra sted til sted, som de materialer, der er brugt til den. Der bruges skind fra sæl, blå-ræv, rendyr, fugle (fx. søkonge og edderfugle), hare, bjørn, hund og endnu flere dyr. Hareskind er gode til strømper. En fugleskindspels er god til undertøj. Renskind er let og varmt, men ikke slidstærkt. Bjørn er både varmt og stærkt. Af tarme kan laves regntøj, der ligner nylon, men er stærkere.

På den kolde årstid bæres to lag tøj. Det kan være svært at holde varmen, fx. under jagten på *natseq*, ringsælen. Den er den vigtigste art, og svært at fange.

Fra den første fjordis lægger sig, laver ringsælen et system af ånehuller, som den opsøger under sine ædetogter og vedligeholder samtidig med, at den ånder. Man har målt 2,6 m tyk is, hvor ringsælen har holdt ånehullet åbent!

Fangerne fordeler sig ved ånehullerne. For at holde

kulden ekstra på afstand sidder nogle af dem på en jagtstol med fødderne på en skammel. Andre står med langhårede sko udenpå kamikkerne og venter ved ånehullet.

Rundt om hver fanger går en dreng eller en kvinde – driveren – i en stor cirkel, der langsomt indsnævres. Når en sæl dræbes, bindes den til isen ved ånehullet. En sådan efterårsdag på glatisen former sig ofte som en munter dag.

Anderledes barsk kan fangsten være i mørketiden, hvor bopladsens omegn stort set er jaget tomt for sæler, og man må søge længere væk. Så går man ud med en hund, der hjælper med at snuse et ånehul op under sneen, der nu er faldet. Derpå begynder en lang, tålmodig venten for mand og hund – ofte over et halvt døgn, før sælen ånder i netop dette hul...

Fangeren og hans kone har et enormt arbejde med at holde mad i huset og klæder på kroppen. Til en enkelt dragt skal bruges skind fra:

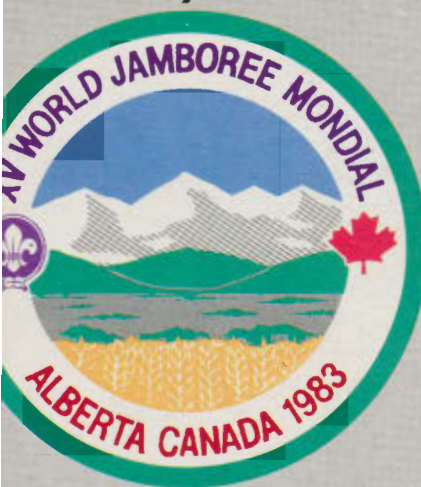

4-6 fjordsæler til pels, 1 fjordsæl til bukser, 1 ung grønlandssæl til kamikker, 1/8 voksen grønlandssæl til kamikker, 1 renskind eller hundeskind til strømper, 20-25 edderfugleskind til inderpels.

Kongeederfugle. Øverst han, nederst hun.

Indtryk fra den 15. Verdensjamboree i Calgary, Alberta, Canada

Fra den 4.-14. juli 1983 deltog 262 danske spejdere i den 15. Verdensjamboree i Canada.

Den danske delegation var opdelt i 6 troppe, der havde fået navne efter de gamle nordiske guder: Balder, Freja, Frigga, Odin, Thor og Ægir. Ca. 1/3 af de danske deltagere var piger. Det totale deltagerantal på jamboreen var ca. 15.000 fra omkring 100 forskellige lande, af de 15.000 spejdere var knap 1.000 piger, så der var måske ikke noget at sige til, at de danske piger vakte stor opsigt – især hos medlemmerne af Boy Scouts of America.

The Spirit Lives On

Jamboreens tema var »The Spirit Lives On«, og under hele lejren var der rig lejlighed til at forvise sig om, at spejderånden stadig er i fuld vigør verden over. Et

af hovedformålene med en jamboree er at lære om spejderarbejde i andre lande, at vise andre sit eget lands skikke og kultur samt knytte nye venskaber. Faktisk bør man midt i programmet, rundt omkring i underlejrene var de danske troppes lejrpladser omgivet af troppe fra mange forskellige lande og kulturer.

Jamboreens aktiviteter

Selvfølgelig var der også arrangeret specielle programaktiviteter under jamboreen. Aktiviteterne var inddeelt i forskellige områder.

Program område A omfattede: Moto cross på cykel samt skydning, hvor der både blev givet instruktion i brugen af gevær og sikkerheden ved samme og hvor der var lejlighed til at vise sine færdigheder i lerdue- og luftbøsseskydning.

Program område B bestod af forskellige sportsaktiviteter, western aktiviteter, hvor man havde mulighed for at efterligne de gamle cowboys med rebslagning, guldvaskning, lassokast, prærievognsvæddeløb osv. samt pionerarbejder med karrusel, abebro, luftgynge og hvad man ellers kunne finde på. En populær aktivitet, da hver trop til lejrpladsen kun fik udleveret 8 rafter til en indgangsportal. *Program område C* havde Cap-Handi, bueskydning

og træplantning på programmet – eller hvis der var forskellige uoverensstemmelser i patruljen, der skulle afgøres, kunne man udfordre hinanden i forhindringsbane, tovtrækning eller vippe hinanden ned af træstammer osv.

En af de mest populære aktiviteter for danskerne på jamboreen fandtes i *program område D*, nemlig River Rafting. Man byggede sin egen tømmerflåde af en stor træplade og 4 bilringe – og så gik det ellers bare ned ad den brusende Kananaskis River.

Hikes

De canadiske Rocky Mountains gav en enestående chance for at tage på hike i vildmarken. Hikeruterne omfattede typer lige fra en let en-dags hike til en mere vanskelig 36-timers hike. Canadiske seniorspejdere, som var specielt trænede som hikemasters, fulgte patruljen, som bestod af forskellige nationaliteter, på hiken.

Udflugter

Jamboreen bød også på udflugter dels til Banff nationalpark med flotte udsigter til de imponerende Rocky Mountains og besøg i indianermuseum og dels til Calgary Stampede – »The Greatest Outdoor Show on Earth«, som canadierne kaldte det, med gra-

tis adgang til alle tivoli- og lystelserne samt rodeo, tyreridning og kalvefangst og prærievognsvæddeløbskørsel efterfulgt af et scene-show i bedste amerikanske-/canadiske stil.

USA-tur

Efter jamboreen var de danske spejdere privat indkvarteret hos medlemmer af dansk-canadisk klub i Calgary før de tog på en 9 dages tur ned gennem USA med stop i Yellowstone National Park, Salt Lake City, Zion National Park, Grand Canyon og Disneyland i Los Angeles. En lang og anstrengende tur – men fyldt med spændende og fantastiske oplevelser. Men det er en ganske anden historie og den skal ikke fortælles her. *Peter Engel*

1. Tømmerflåderne slæbes ud til river-rafting.
2. Ægir-trop stiller op til fotografering foran indgangsportalen til Gateway to the World.
3. Calgary Stampede Orkestret marcherer og underholder.
4. Swopping – mærkebytning var meget populær.
5. Flagborgen i Gateway to the World.
6. Udsigt til Rocky Mountains.
7. Nordisk ring-song aften: Nordmændene optræder med folkedans.
8. Gæster fra Boy Scouts of America får stemplet i programpas i det danske hovedkvarter.

PRØV OM DU
KAN KLARE
NOGLE AF POSTERNE I
NØDDEKNÆKKER-
LØBET

NØDDEKNÆKKEREN

Post 1

LAV AF BOGSTAVPARRENE 5 ORD OG SÆT DEM IND I SKEMAET. KODEORDET FREMKOMMER DIAGONALT I DE GULE FELTER. DET ER NAVNET PÅ ET KEMISK SALT, SOM DU BESTEMT IKKE SKAL KOMME PÅ DIT MORGENÆG.

KE	AN	UM	ST	YG
PL	AU	LI	SK	YD
ST	LL	TE	BA	DE
KA	RB	LE	CY	ER
ER	TE	SP	EN	RA

CY				
	YD			
		RA		

Post 2

PATRULJESTANDEREN HAR VÆRET UDE I HÅRDT VEJR. PATRULJEN HAR SAMLET STUMPERNE SAMMEN, MEN DER ER ET PAR STYKKER, SOM IKKE HØRER TIL. HVILKE?

Post 3

÷ u D

S

TYSK FORMNING
KEMI
FYSTA ÷ g

PATRULJENS OPGAVER PÅ POST 3 FINDER DU UD AF VED AT LØSE REBUSEN OG LÆSE TEKSTEN BAGFRA.

PATRULJEN SKAL FINDE UD AF, HVORDAN HELE FAMILIEN KOMMER OVER ÆEN VED POST 4. FAR VEJER 80 KG, MOR 70 KG, SØNNEN OLE VEJER 50 KG, OG DATTER HANNE 40 KG. BÅDEN KAN KUN BÆRE 100 KG, OG DER SKAL ALTID VÆRE NOGEN I BÅDEN, NÅR DEN KRYDSE ÆEN. HVORDAN LØSER PATRULJEN OPGAVEN? SKRIV DEN RIGTIGE RÆKKEFØLGE PÅ LØSNINGS-SIDEN.

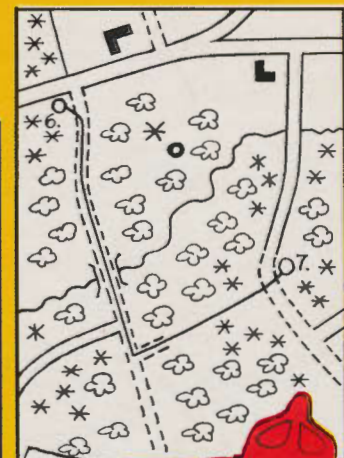

PÅ POST 5 LIGGER DER 10 TRÆSKIVER I FORM SOM EN TREKANT. PATRULJEN FÅR TIL OPSÅVE AT ÆNDRE FIGUREN TIL EN TREKANT, DER STÅR PÅ SPIDSEN. -MEN DER MÅ KUN FLYTTES 3 TRÆSKIVER! HVILKE 3 ?

Post 5

PATRULJEN FÅR 2 KORTSKITSER, DER VISER VEJ TIL POST 7 - MEN DE SKAL PASSE PÅ, FOR DER ER 6 ÆNDRINGER PÅ KORTSKITSEN TIL HØJRE !

Post 6

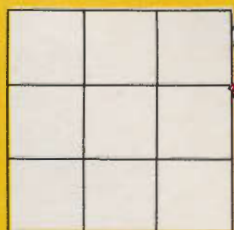
Post 7

G	E	U	G	N	U
D	D	N	L	D	H
E	E	R	E	U	S
E	G	E	H	M	N
Ø	T	S	T	K	I
R	N	K	A	A	N

PATRULJEN SKAL PÅ JAGT EFTER DE DYR, DER GEMMER SIG HER. MÅN STARTER MED G ØVERST TIL VENSTRE OG GÅR LODRET ELLER VANDRET TIL MÅN HAR FUNDET 9 DYR.

Post 8

HER SKAL PATRULJEN I GANG MED AT REGNE, FOR DET GÆLDER OM AT FÅ TALLENE FRÅ 1-9 ANBRAGT I RUDENETTET SÅ SUMMEN BLIVER DEN SAMME I ALLE VANDRETTE, LODRETTE OG DIAGONALE REKKER.

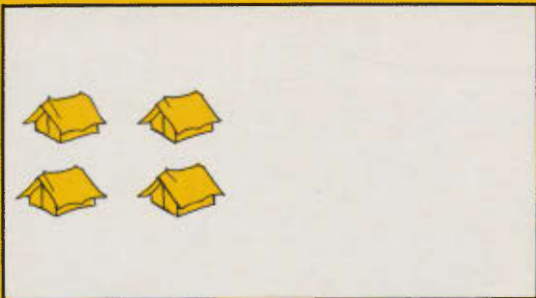
DER ER 5 UDENLANDSKE SPEJDERE PÅ BESØG. DERES FORNAVN OG NAVNET PÅ DERES HJEMBY STÅR PÅ DERES RYGSÆKKE, MEN DER ER BLEVET RODET RUNDT MED BOGSTAVERNE. KAN DU HJÆLPE PATRULJEN MED AT FINDE DE RIGTIGE NAVNE OG HVOR GÆSTERNE BOR, SÅ RYGSÆKKE KAN BLIVE AFLEVERET TIL DE RETTE EJERMÆND ?

Post 9

Post 10

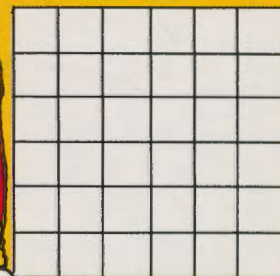

PATRULJERNE HAR REJST TELTENE FØR TROPLEDEREN KOM TIL LEJRPLADSEN. KAN DU HJÆLPE HAM MED AT DELE PLADSEN OP I 4 LIGE STORE PATRULJELEJRPLADSER MED ET Telt PÅ HVER, MEN UDEN AT FLYTTE NOGLE AF TELTENE. ●●●●

OR	LG	SÆ
ER	SE	LY
SA	JU	OM
EL	RU	NE
LS	NI	UD
SE	SS	VI

ANBRING BOG-STAVBLOKKENE I RUDENETTET, SÅ AT DER DANNES 6 ORD. NÅR DU HAR GJORT DET RIGTIGT.

SKAL DER PÅ SKRÅ STÅ ET ORD OM, HVAD DET HELE ER FOR NOGET.

G

Post 14

HER HAR VI TVILLINGETROPEN. MEN HVOR MANGE TVILLINGEPAR KAN DU FINDE, SOM ER HELT ENS I UDSEENDE OG PÅKLÆDNING.

PÅ DENNE POST SKAL PATRULJEN FINDE UD AF, HVILKET AF DE 6 TRÆER DER HØRER TIL STUBBEN.

PATRULJEN SKAL UDFYLDE ORDSLANGEN MED 12 ORD, SÅLEDES AT DET ENE ORDS SIDSTE DEL ER DET NÆSTE ORDS FØRSTE DEL. F.E.KS: PIGE-SKOLE-BAL-TEGN...

DER SKAL STÅ EET BOGSTAV I HVERT FELT, OG DET ER LIGEGYLDIGT, HVOR I SLANGEN DU BEGYNDER. HER ER DE 12 ORD:

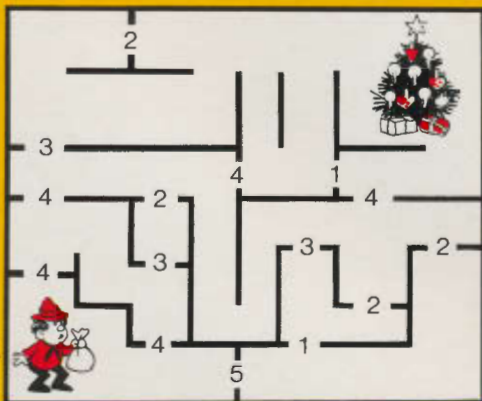
- DEKORT - GENEREDE - PENGENE - KORTSPIL
- BONDE - LØSØRE - PROPPEN - LEDETRÅD
- REDEBON - TRÅDLØS - SPILLEDE - ØREPROP

Post 15

VED HJÆLP AF NUMRENE SKAL PATRULJEN DREJE SIG FREM TIL DE RIGTIGE 29 BOGSTAVER, DER ALLE SKAL BRUGES FOR AT DANNE EN SÆTNING PÅ 5 ORD: 58102 63 19737 48659842060579 432

Post 17
SPEJDEREN SKAL AFLEVERE PEBERNØDDER SVARENDE TIL TALLENE HAN PÅSSERER. HVILKEN VEJ SKAL HANGÅ FOR KUN AT KOMME AF MED 10 PÅ VEJEN TIL JULETRÆET.

SLIDE FØLELSE METER 50 STED-ORD

BIBELNAVN 2+6+8

500

SVERIGE

HAR LOV TIL

BEHOL- DER LAND

SOLO

GUD

9

1

BIORD

BE-SKYT-TELSE KRONER RYGE

STYGG-GE

STØJ

OVER-TAGE

STED-ORD NAPPEDE

HUSTRU

FOR-FRA

SPILLE-KORT

STIR-RER RÆDSEL

SMILE

UDRAB

BIORD

Post 18

KONKURRENCE OG PRÆMIER

Når du har været bøddekækker-lobet igennem, kan du komme med i lodtrækningen om præmierne. For hver rigtig løsning får du det antal nødder, der ligger ved posten.

Du skal skrive dine svar ind på løsningsarket på næste side og tælle sammen, hvor mange nødder du har samlet.

Alle, der har samlet over 25 nødder, er med i lodtrækningen om:

- 1 Sovepost Igloo A Jungi-lak
- 1 Kompas Silva 4 S
- 3 Skoferygsæk Kænken Fjällräven
- 2 Håndbøger Spejderliv
- 4 Følflasker med Blåbe-træk

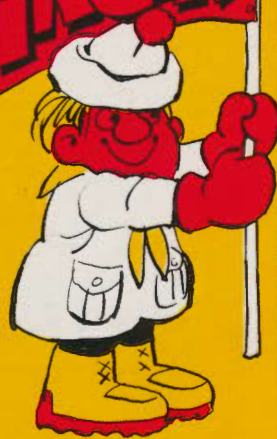
Alle, der har samlet over 50 nødder, er desuden med i lodtrækningen om:

- 1 Løtvogtsstel 3-persøn-ners, Håjk Special Fjällräven
- 1 Rygsæk, Nepal Fjällrä-ven
- 1 Kompas Silva 4 S
- 2 Skovmandsknive med merlespiger
- 3 Liggunderlag Polar

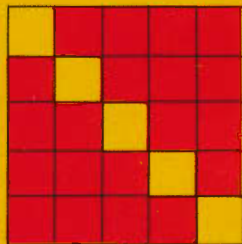
Men husk: Løsningerne skal være ind i boksen senest den 8. januar for at være med i konkurrencen. Og en ting mere: Hvis du gerne vil undgå at klippe i Spejderjul, kan du sende os en fotokopi af løsnings-siden, hvis du bare klipper det lille hjørne af og sender det med. Og altid ... os med 8. januar!

Spejderjul
Bente Øst-Hansen
Udsigten 33
Poste restante
2820 Gentofte postkontor

LØS- NINGER

1 INDSÆT KODEORDET I DE GULE FELTER:

2 DE FORKERTE STUMPER TIL PATRULJESTANDEREN HAR NUMRENE:

3 PATRULJENS OPGAVER ER:

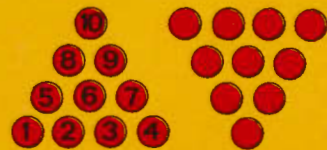

HER ANBRINGES TALLENE 1-9

4 DEN RIGTIGE RÆKKEFØLGE:

5 HUSK, DET ER KUN 3 TAL DER SKAL FLYTTES !

6 SÆT RING OMKRING DE 6 ÆNDRINGER

7 LØSNINGEN PÅ REBUS'EN ER:

8 DE 9 DYR:

9

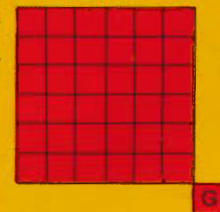
10 DE UDENLANDSKE SPEJDERE ER:

11 DEL LEJRPLADSEN I 4 STK:

12

SKRIV DET RIGTIGE ORD PÅ SKRÅ

14

DE ENS TVILLINGER HAR NUMRENE:

15 DET RIGTIGE TRÆ ER:

16 SÆTNINGEN I TELEFONEN:

18 TEGN SPEJDERENS VEJ TIL JULETRÆET:

LØSNINGERNE ER INDSENDT AF:

NAVN _____

ADRESSE _____

POSTNUMMER _____ BY _____

ANTAL NØDDER _____

SPEJDERJUL 1983

UDGIVERE:
KFUM-Spejderne
i Danmark

Det Danske
Spejderkorps

KFUK-spejderne
i Danmark

Redaktion:
Lis Christensen
Kirsten Lund Frandsen
Ulla Thorup
Bente Øst-Hansen
Børge Jensen
Carsten Thomasen
Niels Thure Krarup (ansvh.)

Omslag samt side 25-27:
Henning Aardestrup

Side 2:
Fleur Brofos Asmussen

Side 15-16:
Thora Lund

Side 39:
Carsten Thomasen

Nøddeknækkeren:
Per Illum

**Lay-out og
Tilrettelægning:**
Torben Madsen
Grafisk Tegnesteue
Herning

Sats, repro og tryk:
Fyens Stiftsbogtrykkeri A/S

© Spejderforlaget A/S 1983

ISSN 0108-1179
ISBN 87-7041-141-7

Pris: 12,00 kr.
(inkl. moms)

